

Prima instanță: Judecătoria Criuleni (sediul central), (jud. R. Țurcan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, (jud. I. Țurcan, V. Cotorobai, M. Anton)

DECIZIE

05 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Svetlana Filincova

examinând recursul declarat de către ÎM "Incaso" SRL,
în cadrul cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată depusă de
ÎM "Incaso" SRL împotriva lui Malai Mihail privind încasarea datoriei, taxei
afere contractului, penalității și dobânzii de întârziere, penalitatea pentru
rezilierea anticipată a contractului, compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 14 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respinsă cererea de repunere în termenul de declarare a apelului și restituită
cererea de apel depusă de ÎM "Incaso" SRL împotriva hotărârii din 27 decembrie
2018 a Judecătoriei Criuleni (sediul central),

c o n s t a t ă:

La 17 septembrie 2018, ÎM "Incaso" SRL a depus cerere de chemare în
judecată împotriva lui Malai Mihail privind încasarea datoriei, taxei afere
contractului, penalității și dobânzii de întârziere, penalitatea pentru rezilierea
anticipată a contractului.

Prin hotărârea din 27 decembrie 2018 a Judecătoriei Criuleni (sediul central)
acțiunea a fost respinsă.

La 06 februarie 2019, ÎM "Incaso" SRL a declarat apel solicitând concomitent
repunerea în termenul de declarare a apelului declarat.

Prin încheierea din 14 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă
cererea de repunere în termenul de declarare a apelului și restituită cererea de apel
depusă de ÎM "Incaso" SRL împotriva hotărârii din 27 decembrie 2018 a
Judecătoriei Criuleni (sediul central).

La 10 aprilie 2019 (prin oficiul poștal), ÎM "Incaso" SRL reprezentată de

avocatul Covaliov Natalia a declarat recurs împotriva încheierii din 14 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii recurate și restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În susținerea recursului declarat a menționat că, hotărârea primei instanțe a recepționat-o cu întârziere, aceasta fiind în opinia recurenteii temei de prelungire a termenului procesual, or termenul de declarare a apelului a început să curgă în ziua imediat următoare recepționării hotărârii.

Potrivit prevederilor art. 425 al Codului de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Având în vedere că, încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 14 martie 2019, expediată recurenteii și recepționată de aceasta prin poștă electronică, la 05 aprilie 2019, instanța de recurs consideră că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen.

Conform art. 426 alin. (3) al Codului de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Astfel, recursul s-a examinat fără înștiințarea participanților la proces, însă data și ora ședinței a fost plasată pe pagina web a Curții Supreme de Justiție. Colegiul judiciar a decis inoportună invitarea acestora, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței controlul actelor judecătorești contestate. Mai mult, nici un participant nu a solicitat audierea publică a cauzei sale (a se vedea, *mutatis mutandis*, cauza Auza Vilho Eskelinen și alții vs Finlanda, hotărârea din 19 aprilie 2007, § 72 – 75, cauza Eriksson vs Suedia, hotărârea din 12 aprilie 2012, § 66, 72, cauza Põnkä vs Estonia, hotărârea din 08 noiembrie 2016, § 33 – 34).

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale aplicabile speței, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎM ”Incaso” SRL reprezentată de avocatul Covaliov Natalia urmează a fi respins, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) al Codului de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 10 alin. (1) al Codului de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) al Codului de procedură civilă, termenul

de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, norma citată prevede expres momentul începerii curgerii termenului de declarare a apelului – data pronunțării dispozitivului hotărârii.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3) al Codului de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

După cum denotă actele dosarului, dispozitivul hotărârii Judecătoriei Criuleni (sediul central), a fost pronunțat la 27 decembrie 2018.

La fel, Colegiului nu trezește dubii afirmația recurentei, acceptată de instanța de apel, precum că a recepționat dispozitivul hotărârii primii instanțe abia la 18 ianuarie 2019, însă în interiorul termenului de 30 de zile prevăzut de lege.

Recurenta ÎM "Incaso" SRL reprezentată de avocatul Covaliov Natalia, a depus cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe, la 06 februarie 2019, respectiv cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) al Codului de procedură civilă. Or, din interpretarea corectă a prevederilor normei legale citate, este de înțeles că termenul de declarare a apelului curge de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Deși, recurenta ÎM "Incaso" SRL reprezentată de avocatul Covaliov Natalia a invocat precum că, a recepționat cu întârziere hotărârea, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, instanța de apel a respins această cerere ca neîntemeiată.

Așadar, alegațiile din cererea de recurs referitoare la faptul că, declararea la 06 februarie 2019 a apelului se datorează recepționării tardive a hotărârii ceea ce în opinia ÎM "Incaso" SRL o îndreptățește de a solicita repunerea în termenul de atac, se apreciază critic de către Colegiu, or termenul stabilit de lege pentru exercitarea căii de atac (apelul) se calculează exclusiv din momentul pronunțării dispozitivului hotărârii.

După cum a fost reiterat supra, ÎM "Incaso" SRL a recepționat dispozitivul hotărârii la 18 ianuarie 2019, aceasta urmând a fi contestat în termenul prevăzut de lege, iar careva circumstanțe care ar justifica omiterea acestui termen nu au fost constatate.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție atestă că, soluția emisă de către instanța de apel este una întemeiată legal și în corespundere cu circumstanțele cauzei, or argumentele și probele invocate în susținerea cererii de recurs sunt contrare legislației procesuale și lipsite de relevanță.

Colegiul acceptă poziția instanței de apel cu privire la faptul că, atât ÎM ”Incaso” SRL cât și avocatul Covaliov Natalia dispun de suficiente cunoștințe profesionale de a acționa prompt în vederea apărării intereselor sale, iar un termen de 7 zile rămas până la scurgerea termenului de atac al actului de dispoziție fiind unul real pentru a depune o cerere de apel preliminară.

După cum atestă materialele cauzei, așa numita cererea de apel nemotivată, a fost întocmită la 05 februarie, a fost expediată prin oficiul poștal la 06 februarie, iar recepționată de Curtea de Apel Chișinău la 07 februarie 2019, ceea ce atestă că recurenta avea toate posibilitățile reale și în timp să depună apelul în termen de 7 zile rămase din cele 30 acordate de lege, iar cererea de repunere în termen în asemenea circumstanțe fiind una vădit neîntemeiată.

Sub acest aspect, Colegiul consideră necesar de a reitera prevederile art. 56 alin. (3) al Codului de procedură civilă, potrivit căruia, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În situația de fapt, contrară cadrului legal relatat, în corespundere cu prevederile art. 10 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recurenta, va suporta consecințele nefavorabile, adică, sancțiunile procedurale stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural, în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

În acest context, instanța de recurs consideră că la caz, soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 CEDO, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului, ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod principiul securității raporturilor juridice.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO (cauza Popov 2 vs. Moldova, hotărâre din 06 decembrie 2005, cauza Melnic vs. Moldova, hotărâre din 14 noiembrie 2006), Curtea a constatat că, prin neprezentarea motivelor de repunere în termenul de prescripție constituie o violare a art. 6 § 1.

Jurisprudența CtEDO reiterează obligația părții de a lua măsurile necesare pentru protecția drepturilor sale de acces la justiție, inclusiv prin manifestarea diligenței în exercitarea drepturilor sale procedurale și a interesului față de soarta dosarului vizat (cauza van Harn vs. Germania, hotărâre din 11 septembrie 2007, cauza Pîrnău ș.a. vs. Republica Moldova, hotărâre din 31 ianuarie 2012 și cauza SA Universul vs. Republica Moldova, hotărâre din 10 iulie 2012).

Concluzionând cele expuse, Colegiul ajunge la concluzia că cererea de recurs împotriva încheierii din 14 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, urmează a fi respinsă cu menținerea încheierii instanței de apel.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a), art. 428 ale Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul depus de ÎM ”Incaso” SRL reprezentată de avocatul Covaliov Natalia.

Se menține încheierea din 14 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău emisă în cadrul cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată depusă de ÎM ”Incaso” SRL împotriva lui Malai Mihail privind încasarea datoriei, taxei aferente contractului, penalității și dobânzii de întârziere, penalitatea pentru rezilierea anticipată a contractului, compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Svetlana Filincova